

MIES, TULI JA VESI

2. PAINOS

MAX LOUHI

Mies, tuli ja vesi

© 2023 Louhi, Max

2.painos

Taitto ja kansi: Books on Demand

Kustantaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

Valmistaja: BoD – Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-80-1685-4

Max Louhi:

Mies, tuli ja vesi

Osa 1: Kohtaamattomuus.....	7
Osa 2: Miehen tie	47
Osa 3: Florida	65
Osa 4: Kohtalo	77
Osa 5: Vieraassa kaupungissa	133
Osa 6: Aika repiä	201
Osa 7: Aika rakentaa.....	269

*Onko sulla joskus ikävä ollut
jotain, jota ei ehkä olekaan?
Onko sulla koskaan ikävä tullut,
vaikket edes tiedä mitä kaipaatakaan?*

*Ootko omaa elämäsi ikävöinyt,
joka ohi kulkee ettet huomaakaan?
Päiviä lyhyitä tai pitkiä,
joista et koskaan saanut otettakaan?*

(Pave Maijanen: Ikävä)

Osa 1: Kohtaamattomuus

Kiire

Liisalla oli mennyt seitsemään asti töissä ennenkuin päivän työt tulivat tehdyksi. Ensin hän oli odotellut toimistolla puoli viiteen, kunnes työntekijät olivat lähteneet pois kyselemästä ja tarvitsemasta häntä, ja vasta sen jälkeen hän pääsi rauhassa keskittymään olennaisimpaan työhönsä, laskujen koostamiseen.

Se oli tarkkuutta vaativaa työtä. Kuhunkin projektiin liittyvät työntekijöiden tuntikirjaukset olivat lähtökohta, mutta ne piti kuitenkin suhteuttaa kunkin työn todelliseen merkitykseen asiakkaille. Liisan täytyi jättää joidenkin laskujen osalta työ luonnosvaiheeseen ja kysyä illalla puhelimitse Markulta niihin tarkennuksia.

Markku pääsuunnittelijana tunsu työt ja niihin liittyvän hiljaisen tiedon, mikä ei aina välittynyt pelkistä työtuntien kirjauksista. Tällä toimialalla laskujen laatiminen oli syytä tehdä huolella ja siinä tarvittiin kokonaisuuden ymmärrystä. Laskun summan ja asiakkaan työstä kokeman hyödyn piti olla synkronissa. Usein se tarkoitti työtuntien karsimista manuaalisissa töissä, jollaisista asiakas ei ollut halukas maksamaan. Jos työntekijöillä oli ollut liian vähän töitä, he tuppasivat merkitsemään liikaa tunteja jollekin työvaiheelle saadakseen tuntinsa täyteen. Tällöin asiakkaalle menevä lasku uhkasi kasvaa, vaikka asiakkaan saama hyöty ei.

Illalla Markulle pystyi ottamaan skype-puhelun – siis silloin, kun USA:ssa oli päivä. Juuri siihen aikaan, kun Markku oli jo valveilla mutta ei ollut vielä mennyt golfaamaan tai muihin päivän menoihinsa.

Toimistolta lähdettyään Liisa kävi kaupassa, jättimäisessä hehtaarihallissa. Oli ostettava viikonlopun ruokien ainekset itselle ja teini-ikäiselle Lindalle ja saman tien seurakunnan huomisia myyjäisiä varten yhtä jos toistakin.

Kotona Liisalla meni vielä tovi ruuanlaitossa, ennen kuin hän pääsi hetkeksi levähtämään.

Sitten Linda soitti, että voisiko äiti hakea hänet reilun tunnin päästä salilta, kun häneltä oli jäänyt bussilippu kotiin. – *Huh huh, se olisi melkein tunnin mittainen keikka ruuhkaliikenteessä.*

Illalla skypepuhelu Markulle ei onnistunut. Parin yrityksen jälkeen Liisa luovutti. Markku oli ilmeisesti jo painellut pelikentille kavereittensa kanssa. Sähköpostitse asian kertominen olisi ollut Liisan mielestä liian työlästä, vaikka Markku itse suosi sähköpostia ja muita vastaavanlaisia viestintätapoja. Sitä paitsi Liisan laptoppikin oli jäänyt toimistolle.

Liisa otti loppuillan rennosti, lueskellen mielikirjaansa ja katsoen illan päätteeksi Areenasta yhden jakson brittiläistä dekkarisarjaa, joka oli hänen suosikkejaan. Oikeastaan hän viihtyi hyvin kotona teini-ikäisen tyttärensä kanssa. Ei haitannut, vaikka Markku oli pitkiäkin jaksoja Atlantin takana, ”poissa jaloista”. Ikävä tosiasia oli, etteivät heidän keskinäinen juttelunsa aina oikein sujuneet ja se hiukan häiritsi Liisaa. Oli rauhallisempaa olla kahdestaan Lindan kanssa, ei ollut sitä pientä tuttua kireyttä.

Aamulla Liisa toimistolle ehdittyään näki koneeltaan Markulta tulleen lyhyen sähköpostin. Siinä oli oikeastaan vain jokin linkki jonnekin ja teksti hymiön kerä ”*Kuuntelehan!*”.

Mitähän se nyt sitten oli? Liisa tunsu linkkien suhteen hienoista ahdistusta, kun niitä ei aina saanut suoraan avatuksi ja niihin saattoi liittyä joitakin viruksia tai muita hankaluuksia. Hän jätti linkin avaamatta ja totesi vain, että se liittyi jotenkin You Tubeen. Jonkun poliitikon puheesta pätkä varmaan, ja varmaan englanniksi. – *Huh, en ehtisi tuollaisia kommentoida enkä varmaan kokonaan edes ymmärtäisi sitä.*

Paras kysyä Markulta, mihin hän tällä kertaa halusi Liisan kiinnittävän huomiota.

Markku

Markku oli tältä perjantailta jättänyt golfin pelaamisen väliin työkiireiden vuoksi, olipa vain käynyt tutun juoksulenkkinsä ja sen jälkeen golfkentän rangella tunnin verran harjoittelemassa lähestymislyöntejä. Siinä yksin harjoitellessa hänen aivonsa raksuttivat milloin mitäkin työasiaa niin, että palatessa sen saattoi konkretisoida tietokoneella valmiiksi.

Motivaatio golfiin oli Markkulla melko hillittyä. Tavoite oli pitää yllä sellaista taitoa, että voisi liikekumppanille sanoa *"lähden toki mukaan!"*, kun pelikutsu sattui tulemaan. Tasoitus siinä kolmenkympin tienoissa riitti hänelle. Golf ja muu liikunta olivat hänelle taustatoimintaa työasioiden ajattelulle.

Illansuussa Markku sai sille päivälle suunnittelemansa työt tehdyksi ja laittoi itselleen kevyen päivällisen lohifileistä. Pari viikkoa tällä erää vielä yksin täällä Atlantin takana palmujen alla. Sitten Liisa tulisi. Oltaisiin sitten yhdessä täällä Floridan kodissa kuukausi, ja tytär Linda olisi mukana siitä ajasta reilun viikon. Se olisi kivaa taas kerran, toivottavasti molempien mielestä.

Ruuan ja viinilasillisen jälkeen Markku alkoi rentoutua. Mieli kääntyi romanttiseksi, kuten toisinaan illan tullen kävi. Hän kuunteli musiikkia, suomi-iskelmää ja mitä kaikkea sattuikaan eteen You Tubessa. Täällä yksin ollessa sai kuunnella musiikkia riittäväällä volyyymilla.

Markku hyräili iskelmien kertosaiteja ja filistelä laulujen tunnelmissa. Iskelmässä moni tunne-elämän asia tuli mukavasti ilmi, yksinkertaisesti ja alleviivaten. Sellaiset tunteitten ailahtukset, joita ei raavas mies osaisi eikä viitsisi itse sanoiksi pukea. Niissä oli hauska viipyillä rentoutuessa. Kuunneltuaan monenmoisia ikivihreitä hän viimein päätyi tutuimpiin suomi-iskelmiin.

"Näitä moni pilkkaa, mutta mä nyt vain haluun nyt sukeltaa täysillä näihin filiksiin!"

Hän tapaili sanoja laulaen mukana tässä Matin ja Tepon rallatuksessa:

*Mä joka päivä töitä teen
Joka ainoa aamu seitsemäksi meen
Sen kaiken teen mä siksi vain
Koska kulta sä jaksat olla mun omanain*

Niin, sen kaiken teen mä siksi vain...

– *Kyllä kai nämä meidän ponnistelumme ovat varmaan Liisallekin mieleisiä. Yhdessä, yhteispelillähän me olemme kaiken hankkineet. Kumpikin on hoitanut oman sektorinsa, minä tämän toimeentulon.*

– *Eihän näitä tällaisia asioita ja tunteita yleensä ääneen sanota, mutta iskelmän kautta...*

– *Jakaisiko Liisa tämän tunnetilan? Puhuttelisivatko nämä laulut myös Liisaa samalla tavalla kuin häntä itseään? Markku kyllä tiesi että eivät ne yleensä vaimoa puhuttele.*

Hän päätti kuitenkin laittaa linkin iskelmästä Liisalle. Jos se vaikka ilahduttaisi vaimoa. Iskelmä oli vähän kuin heidän oman elämänsä kuvausta. Mies ei osaa sanoittaa rakkauttaan mutta osoittaa sen toimillaan. Vaimo on varmaankin tyytyväinen miehen toimiin ja ymmärtää, että se on rakkauden aikaansaamaa. Ripaus parodiaakin tässä iskelmässä, niinkuin kyytipoikana...

Liisa saattaisi avata linkin heti ja ehkä soittaisi. Näihin aikoihin vaimo yleensä keitteli Suomessa aamukahviaan. Varmaan hymy käväisisi kasvoilla, kun hän tunnistaisi melodian ja ajattelisi, että tällaisissa mietteissä se ukko on illalla ollut, ehkä ikävissään, voi sitä reppanaa! Voisi olla kiva puhelu.

Työroolissa

Liisalla oli kiirettä aamulla. Aamukahvit juotuaan hän oli ollut jo lähdössä töihin, mutta kun Linda heräili siinä hiljalleen samoihin aikoihin, Liisa heltyi kysymään, olisiko tämä halunnut oikein kunnollisen aamupuuron. Linda halusi, ja Liisa jäi vielä keittelemään sen.

Aidin ja huolehtijan rooli oli hänelle se tutuin.

Tarjottuaan Lindalle puuron hän ampaisi vanhemman tyttären paritalolle kymmenen kilometrin päähän muistettuaan, että oli luvannut olla tämän lapsenvahtina sillä aikaa, kun lapsen äiti kävisi neuvolassa. Siinä ei kovin kauaa mennyt, mutta yhtä kaikki Liisa ehti näiden operaatioiden jälkeen työpaikalle vasta kellon ollessa jo yli kymmenen.

Häntä hävetti myöhästymisensä – työntekijöitten edessä yrittäjän tulisi olla aina esimerkillinen. Liisa tarttui töihinsä tehokkaasti. Iltapäivällä lounasajan jälkeen hän arveli, että USA:ssa ollaan jo heräilemässä, ja otti sitten puhelun Markulle siitä linkistä.

– Mikäs tämä linkki oikein on, joku luentoko? hän sanoi miehelleen hiukan kireänä. – Mitä tälle pitää tehdä?

– Ööö, sehän on... tuota... heh... avasitko sen vasta nyt? Markku vastasi unenpöpperöisenä.

– En avannut vielä ollenkaan, voiko sen avata turvallisesti?

– Juu juu totta kai, ei se ole mikään tärkeä...

– No nyt avasin... siis tähän on joku vanha iskelmä? Miksi?

– Niin... heh... eilisillan tunnelmissa tuli laitettua sulle...

– Höh! En mä nyt voi alkaa kuunnella...

– Joo, ei tietenkään, laita pois koko linkki, se oli virhe, epähuomiossa pistin... pahas.

– Okei, nyt deletoin sen. Sitten olis asiaa näistä tämän viikon laskuista.

Markku nolostui eilisillan viestistään. Ei hän ollut ajatellut, että tilanne, jossa vaimo viestin vastaanotti, olikin tunnelmaltaan kaukana siitä, mitä mies oli kuvitellut. Eikä vaimo työnsä tohinassa ajatellut syytä viestin lähettämiseen sen syvemmin.

– Vai vielä tässä huumoria, kesken töitten, höh!

Ei ollut ensimmäinen kerta, kun heidän keskinäinen viestintänsä epäonnistui näin.

Nolostumistaan kuitatakseen Markku jatkoi puhelua laskutukseen liittyvistä asioista vähän kärsimättömään sävyyn, jopa hiukan tuskastuen, kun vaimo ei joitakin laskunimikkeiden muotoiluja heti oivaltanut. Jos Markku oli pari sekuntia hiljaa miettien jonkun laskun yksityiskohtaa, Liisa ehti jo kailottaa:

– *Häh, eksä kuullut? Vastaa!!*

– *Annas mä pohdin hetken tätä!* Markku ärähti.

Liisa ärsyyntyi Markun äänen muututtua taas oppimestarimaisen kireäksi.

– *Miksi se on aina mulle niin kireä?*

Miehen äänensävy muuttui turhautuneeksi heti, jos Liisa ei välittömästi tuntunut ymmärtävän asioita. Markku koki auttavansa Liisaa tämän työssä, mutta vastaanotto oli torjuvaa. Kireä äänensävy sai Liisan sulkemaan kokonaan korvansa, eikä hän ajatellut puhumista apuna, jonka mies hänelle antaa, vaan väheksyvänä tykityksenä, jonka loputtua hän saisi rauhassa koota ajatuksensa ja järkeillä asiat itse.

Liisaa ärsytti Markun tapa keventää keskustelua yllättävissä tilanteissa, ikään kuin siirtyä yhtäkkiä asiallisista asioista vaikkapa sanaleikkiin. Nyt Liisan olisi kai pitänyt ihastella teatraalisesti tuota vanhaa iskelmää, jonka mies oli lähettänyt.

– *Miten se noihin iskelmien renkutuksiinkin suhtautuu ikään kuin niillä olisi jotakin arvoa?*

Liisalla ei käynyt mielessä, missä tilanteessa Markku oli viestin lähettänyt, iltamyöhään vähän ikävissään ja haikeana. Hän näki vain sen, missä tilanteessa hän sen sai, kesken työkiireiden. Ei silloin ole junttimaisten suomi-iskelmien aika.

– *Pilkallaan kai se tällaisia lähettää sieltä palmujen siimeksestä, ärsyttääkseen!* hän ajatteli happamana.

Kun laskuasiat oli käsitelty, Liisa ajatteli, että olisi kuitenkin kiva kuulla vielä puhelun päätteeksi joku lämmin sana aviomieheltä, kun tässä nyt puhehyteydessä ollaan.

– *Sano nyt vielä jotakin kaunista,* hän tokaisi koettaen pehmentää ääntään, mutta ei se niin äkkiä muuttunutkaan äskeisestä virallisesta sävystä. Markku vastasi tahallisen konemaisesti Liisan äänensävyä parodioiden:

– *Jotain kaunista.*

Parodisen sävyn Liisa koki piikkinä. – *Taaskaan en osannut sanoa oikein, hän mietti. – Enpä hempeile enää toista kertaa!*

Tällaisissa tilanteissa Liisaa kiusasi mielikuva, joka hänelle syntyi Markun eilisillasta. Varmaan se oli siellä Floridassa yksin ollessaan illalla ottanut rennosti ja soittanut musiikkia kovalla, ehkä laulua tapaillen hoilotel-lutkin mukana. Lipitellyt viiniäkin varmaan! Viesti oli lähetetty klo 23.55 Floridan aikaa. Kyllä siellä on naapurit varmaan taas häiriintyneet, kun Vauramolla musiikki pauhaa yöaikaan. Käyttiköhän mokoma edes kuu-lokkeita?

Liisaa sellainen musiikilla metelöinti ei miellyttänyt, ei hän kiinnittänyt iskelmien sanoituksiin ja tunnelmiin juuri koskaan huomiota. Vain rauhallinen ja henkevä musiikki oli hänestä arvokasta. Kun Liisa halusi rentoutua, hän katsoi psykologisesti jännittävän ja mukaansa tempaavan dekkarin. Niiden väkivalta ei häntä häirinnyt, mutta älykäs päättely murhaajan selville saamiseksi viehätti. Harvoin hän ehti niitä katsoa, mutta Markku tuntui kyllä ehtivän rentoutua monin tavoin ja vaipui usein tuol-laiseen luokattoman musiikin kuunteluun.

Mies sai työnsäkin hoidetuksi ärsyttävän hyvin etäältä, yhtäjaksoisesti monen viikon ajan.

– *Miten se pystyy ne niin hyvin hoitamaan?* Liisasta tuntui, että graafikot toimistolla hänen ympärillään tekivät sen olennaisimman työn, ainakin heidän aherruksensa oli enemmän työn näköistä kuin Markun etäideointi sieltä kaukaa.

Perheen idyllinen lomakoti Floridassa oli ollut jo kauan odottamassa tulevia eläkevuosia.

Aiemmin he olivat viettäneet siellä yhdessä kokonaisia talviakin, mutta nyt suunnitelmat olivat muuttuneet Lindan lukiovuosien ajaksi. Varsinai-siin eläkevuosiin oli kyllä vielä aikaa.

– *Onkohan se talo siellä nyt vähän turhan panttina?*

Pohdintaa

Olessaan yksin Floridan asunnolla Markulla oli runsaasti aikaa olla omissa ajatuksissaan. Tässä talvikodissaan he olivat eläneet aktiivisia vuosia kuopuksensa kanssa, mutta nyt talo oli tyhjillään tai majoitti lomailevia vieraita. He itse viettivät siellä yhteisiä lomaviikkojaan ja joskus Markku yksin, tarvitessaan tällaisia rauhallisia työhön keskittymisen jaksoja.

Markulla olikin tarvetta pohtimiseen. Hän tunsikin olevansa elämässään jonkinlaisessa välitilinpäätöksessä. Takana jo jo paljon elettyä elämää, mitä olisi edessä?

Hän oli nyt 55-vuotias yrittäjä. Myös suuren perheen isä, terve ja terveellisesti elävä, tavallisen hyvin toimeentuleva, kunniallinen ja perinteisiä arvoja kunnioittava suomalainen mies.

Elämälle asetettuja unelmia oli toteutettu ja tavoitteita saavutettu. Lapset oli kasvatettu aikuisiksi, useampikin koti rakennettu ja taloudelliset velvoitteet hoidettu. Oli ollut kovia aikoja joista oli selvitty, sitkeydellä oli lopulta menestytty työuralla melko mukavastikin. Sen tuloksena oli kaikenlaista kiinnostavaa voitu harrastaa yhdessä perheen kanssa.

Omat lähtökohtansa huomioiden Markku katsoi pärjänneensä hyvin. Koulussa hän ei ollut menestynyt, myöhemmin taideteollisuusopinnoissaan sensijaan hyvinkin. Onnekseen hän oli osannut kanavoida erityislahjansa – visualisoinnin, piirtämisen ja kirjoittamisen – tuottamaan perheelle kohtuullisen toimeentulon.

Hän oli tyytyväinen tähänastiseen elämäänsä ja kiitollinen perheestä, terveydestä, kaikesta.

– Kiitollinen, juu, niinhän kuuluu sanoa, mutta on tässä myös jonkinlaista tyhjyyden ja tarkoituksettomuuden tunnetta, hän mietti. – Niinkuin jotakin puuttuisi.

Rakastiko Markku vaimoaan? Niin... kyllä tietenkin, omalla tavallaan. Pohjimmiltaan.... vaikka olihan siinä tietysti haasteensa. Mutta tunsiko Markku olevansa rakastettu ja osasiko hän osoittaa rakkauttaan – sitä mikä siitä oli jäljellä.

Markku koki olevansa tunne-elämän osalta tietynlaisessa paitsiossa suhteessa perheeseensä. Sekä lapsiin että vaimoon. Hänestä tuntui, että perhe

käsitti vain Liisan ja lapset. Itse hän oli ollut jo kauan jotenkin ulkokehällä, emotionaalisesti välimatkan päässä. – *Varmaan se johtuu minusta itsestäni*, hän huokaisi tuskastuen. – *Jollakin tavalla, jota en ymmärrä.*

Usein hän oli työntänyt tuon tunteen pois kuin inisevän hytтын, ajatellen että arvioi taas väärin, kuten hän Liisan mielestä usein teki. Jos hän koetti asiasta hapuilevasti keskustella, Liisan pikainen johtopäätös oli juuri tuo:

– *Ääh, arvioit ihan väärin!*

Oliko Markku huono ja passiivinen isä? Hän oli mielestään toiminut aina aktiivisesti perheensä eteen. Hänellä ei ollut itsekkäitä harrasteita, kuten monilla kavereilla – ellei tätä myöhemmin elämään tullutta Floridan oloa sellaiseksi katsottu, mutta sekin paikka oli hankittu perhettä varten, yhteistuumin, niinä vuosina kun meni lujaa. Koko perhe oli päässyt nauttimaan tästä mahdollisuudesta monet kerrat. Siihen asennoiduttiin jopa niin, ettei se tuntunut lapsista enää ylellisyydeltä, vaan enemminkin ”iänikuiselta Floridalta”.

Markun toiminta ja hankkeet olivat yleensä aina suuntautuneet perheen hyväksi. Mutta hänestä tuntui, että oli tehnyt nämä hankkeensa jollakin tavalla väärin. Palaute rivien välissä oli sellainen. Hän yritti paljon mutta ilmeisesti väärällä tavalla. Hankkeiden myötä piti tulla onnen ja tyytyväisyyden tunteita, mutta jotenkin ne jäivät puolitiehen.

Millaiset olivat hänen suhteensa lapsiinsa? Hyvät kai, neutraalit. Syvemmät asiat ja tunteet kulkivat kuitenkin äidin ja lasten välillä, isä oli niistä ulkona. Lasten ollessa pieniä Markku ei osannut osallistua käytännön huolto- ja hoivatoimiin sillä aktiivisuudella kuin monet muut, ainakaan niin aktiivisesti kuin nykyiset nuoremmat isät. Sen sijaan hän oli sereboniamestari ja seuramies. Hän masinoi lapsille ja perheelle kaikenlaisia retkiä, lomiam, yhteisiä harrasteita ja aktiviteetteja, sen mitä töiltään ehti. Liisa olisi toivonut sellaisia toimiam vähemmän, sensijaan enemmän kodin arkitöiden ja lastenhoitoasioiden jakamista.

Toisaalta kuitenkin Liisa halusi pitää niissä asioissa ohjat omissa käsissään eikä oikein sietänyt Markun omintakeista ”osallistumista”. Asiat piti

tehdä Liisan tyyllillä ja komennossa. Se johti siihen, että Markun vähäisetkin yritykset auttaa kotitöissä vähitellen tyrehtyivät.

Molemmat olivat perhettä perustettaessa hyvin nuoria. Vanhemmat ja sukulaiset asuivat lähes tuhannen kilometrin päässä eivätkä voineet olla tukena nuorelle perheelle. Perityn ihanteen mukaan perhe kasvoi nopeasti. Lapsia tuli, vaikka ainakaan Markku ei ollut oikein vielä kypsä isän rooliin. Kolmannen lapsen jälkeen Liisa jäi pitkäksi aikaa kotiäidin rooliin.

Nuoren perheen roolimalli muodostui perinteiseksi; kummallakin vanhemmalla oli omat vastuualueensa ja puuhansa. Markku-isä ponnisteli leivän saannissa, kodin kohennuksessa ja järjestyksenpidossa, ja ne toimensa hän tekikin hyvin. Lasten suhteen hänelle kävi luontevammin viihdyttäjän kuin hoitajan tai myöhemmin koulutehtäviin opastajan rooli. Toki hän niitäkin toimia teki, mutta elleivät ne sujuneet Liisan ohjeistuksen mukaan, seurasi niin paljon jälkikritiikkiä, että helpompaa oli olla osallistumatta.

Markku opiskeli Taideteollisessa Korkeakoulussa iltaisin avioliiton ensimmäiset vuodet. Koska heillä perheen kasvaessa oli myös taloudellisia paineita, hän työskenteli opintojensa ohessa kokopäiväisesti graafisen alan yrityksessä. Opintojen vaatimat runsaat kotityöt hän ahersi öisin ja silti tarmoa riitti suunnittelemaan omakotitalon rakentamistakin. Markun mielestä hyvän perheenisän piti kiirehtiä saamaan elämän puitteet ja olosuhteet kuntoon nopeasti. Miehen mitta piti täyttää. Elämä oli suorittamista.

Koska Liisa oli tuolloin päätoimisesti kotona, hänen vastuualueensa muodostivat kotityöt ja lastenhoito. Ei hänkään ollut näin kovaan perhearkeen tottunut. Hän koki väsymystä sekä kaipasi Markulta enemmän henkistä tukea. Sitä kaipasi heistä kumpikin, mutta he eivät oikein osanneet sitä toisilleen antaa – eikä sitä muualtakaan osattu hakea.

Markku ei ollut kasvanut monilapsisessa perheessä eivätkä sen käytännöt olleet hänelle tuttuja. Hän saattoi ärtyä helposti, jos lapset mekastivat. Usein hän viihdytti lapsia tarinoillaan, mutta saattoi sitten yhtäkkiä saada työhönsä liittyvän idean ja meni samantien työhuoneeseensa työstämään ajatustaan, unohtaen hetkeksi isän roolin. Hän teki leipätyötään ajatuksissaan alinomaa eikä siten ollut aina täysin läsnä perheen tilanteissa.

Liisan vaikeneva tyytymättömyys ja tietynlainen marttyyrin rooli välittyi Markulle. Hänelle kasvoi jäytävä tunne, ettei hän täytä Liisan lausumatomia toiveita.

MIES, TULI JA VESI

Lapset ovat jo aikuistuneet, lainat maksettu, karriäärin huippu jo koettu. Jäikö jotakin olennaista puuttumaan?

Markku Vauramosta tuntuu, että hän on ollut tarpeellinen perheelleen vain taloudellisen turvan tuojana. Eläkevuodet ovat edessä, mutta tuovatko ne odotettua iloa?

Tunteistaan mies puhuisi, jos joku kuuntelisi.

Elämään liukuu kohtalotoveri, parisuhteessaan epätyytyttävään suvantoon unohtunut Anette. Elämänsä iltapäivässä sielunkumppanukset kokevat kipeänsuloiset onnen vuodet, taistellen rakautensa oikeutuksen puolesta sovinnaisuuden vaatimuksia vastaan.

Kirja käy kipeää pohdintaa rakastetuksi tulemisen tarpeesta myös iän karttuessa, asenteiden ristiriidasta, kohtuullisuudesta – sekä itsekkyydestä, joka voi olla yhtäikaa sekä julmaa että parantavaa.

BoD

9 789528 016854